

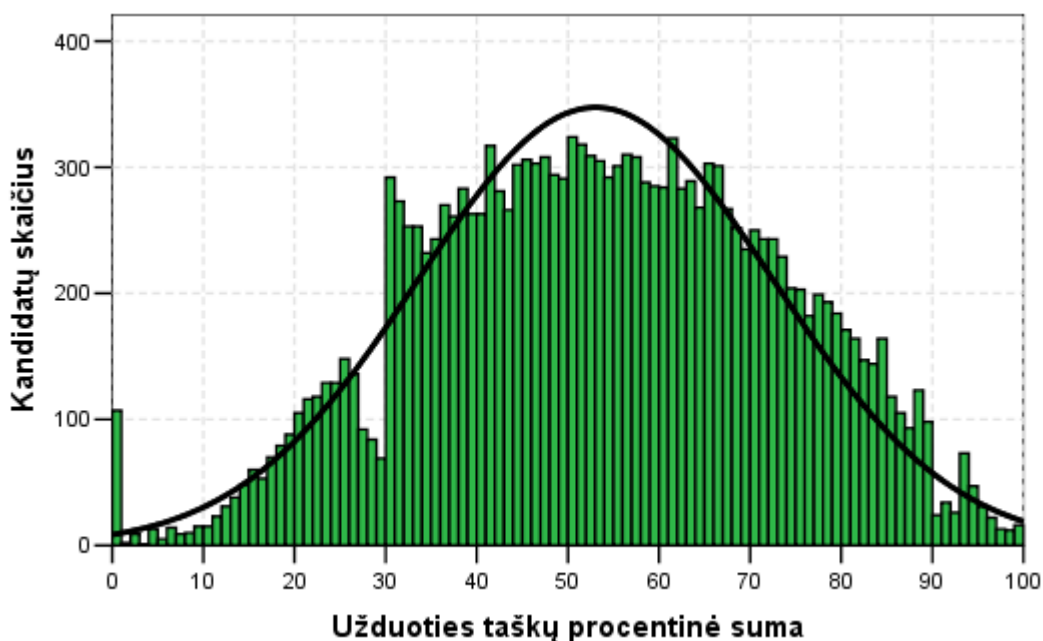
2020 METŲ LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO REZULTATŲ STATISTINĖ ANALIZĖ

2020 m. birželio 29 d. įvyko lietuvių kalbos ir literatūros valstybinis brandos egzaminas. Jį leista laikyti 17 243 kandidatų – vidurinio ugdymo programos baigiamųjų klasių mokiniams. Dėl įvairių priežasčių į egzaminą neatvyko 273 kandidatai. Lietuvių kalbos ir literatūros egzamine dalyvavo ir įvertinimą gavo **16 970** kandidatų. 2020 m. liepos 30 d. įvyko pakartotinės sesijos lietuvių kalbos ir literatūros valstybinis brandos egzaminas. Jį leista laikyti 169 kandidatams; iš jų **139** kandidatai egzaminą laikė ir gavo įvertinimą, o 30 kandidatų į egzaminą neatvyko.

Maksimali taškų suma, kurią galėjo surinkti laikantieji egzaminą – 100 taškų. Minimali egzamino išlaikymo riba – 30 procentinių taškų. Lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino neišlaikė 1816 (10,7 proc.) laikusiųjų, šie kandidatai surinko nuo 0 iki 29 užduoties procentinių taškų.

Toliau pateikiama statistinė analizė yra pagrįsta 2020 m. pagrindinės sesijos lietuvių kalbos ir literatūros valstybinį brandos egzaminą laikusiųjų ir gavusiųjų įvertinimą rezultatais.

Lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino kandidatų surinktų užduoties procentinių taškų vidurkis yra 53,0 taško, taškų sumos standartinis nuokrypis yra 19,5. Maksimalų leistiną taškų skaičių surinko 8 kandidatai. Laikiusių lietuvių kalbos ir literatūros valstybinį brandos egzaminą kandidatų surinktų procentinių taškų pasiskirstymas pateiktas 1 diagramoje.

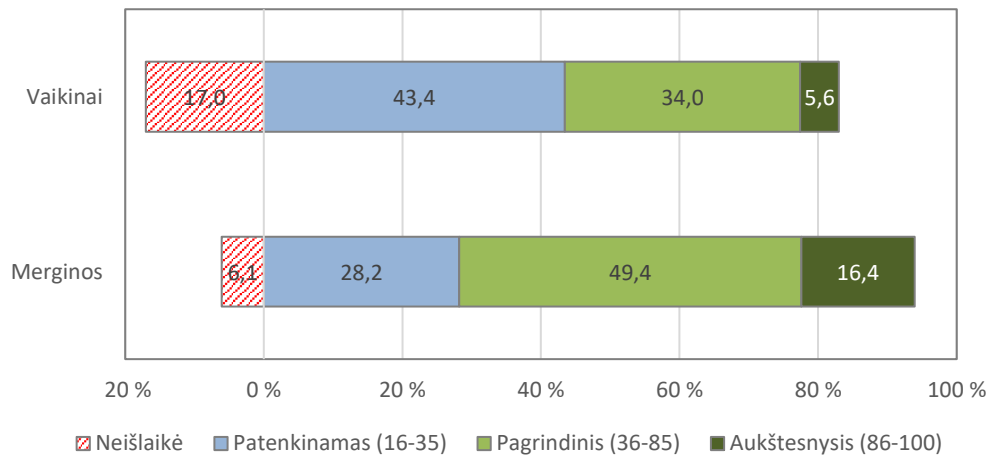

1 diagrama. Lietuvių kalbos ir literatūros valstybinį brandos egzaminą laikusiųjų kandidatų surinktų procentinių taškų histograma

Merginos sudarė 57,7 proc. visų laikusiųjų egzaminą. Jos vidutiniškai surinko 58,0 užduoties procentinio taško. Vaikinai vidutiniškai surinko 46,3 užduoties procentinio taško. Tarp neišlaikiusiųjų egzamino yra 594 merginos ir 1222 vaikinai, tai sudaro atitinkamai 6,1 ir 17,0 proc.

Valstybinio brandos egzamino vertinimas yra kriterinis. Perskaičius užduoties taškus į egzamino įvertinimo balus, minimalus išlaikyto valstybinio brandos egzamino įvertinimas yra 16 balų, maksimalus – 100 balų. Šie balai į dešimtbalės skalės pažymį nėra verčiami. Jie įrašomi į kandidato brandos atestato priedą kaip valstybinio brandos egzamino įvertinimai. Perskaičius užduoties taškus į egzamino įvertinimo balus, vidutiniškai kandidatai surinko 44,3 balo; atitinkamai merginos – 51,3, o vaikinai – 34,7 balo. Visi kandidatai pagal gautą įvertinimą priskiriami vienam iš trijų pasiekimų lygių – patenkinamam, pagrindiniam ar aukštesniajam. Aukštesnįjį pasiekimų lygį pasiekė 11,8 proc. kandidatų, pagrindinį pasiekimų lygį pasiekė 42,9 proc., o patenkinamąjį – 34,6 proc. visų laikusiųjų.

Žemiau esančioje 2 diagramoje pateiktas merginų ir vaikinių pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius. Diagramoje prie pasiekimų lygio pavadinimo nurodyta, kiek VBE balų jis atitinka.

2 diagrama. Lietuvių kalbos ir literatūros valstybinį brandos egzaminą laikusių merginų ir vaikinių pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius

2020 m. LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIS

SAMPROTAVIMO RAŠINIO UŽDUOTYS

1. Kur yra riba tarp pokšto ir patyčių?

Rekomenduojami pasirinkti autoriai:
Jurgis Savickis, Marius Ivaškevičius

2. Ar menas gali paveikti tikrovę?

Rekomenduojami pasirinkti autoriai:
Maironis, Vincas Mykolaitis-Putinas

LITERATŪRINIO RAŠINIO UŽDUOTYS

1. Švenčių reikšmės literatūroje

Rekomenduojami pasirinkti autoriai:
Kristijonas Donelaitis, Balys Sruoga

2. Kartų santykiai literatūroje

Rekomenduojami pasirinkti autoriai:
Jonas Biliūnas, Juozas Aputis

Toliau pateikiama informacija apie kandidatų rezultatus pagal atskirus vertinimo kriterijų aspektus.

I. TURINIO VERTINIMAS (21 taškas; šie taškai dvigubinami)

Literatūrinio rašinio

Aspektai	Taškai	Aprašai
Temos supratimas	7	Tema suprasta analizuojama, apibendrinama, vertinama platesniame literatūriniame (kultūriniame) kontekste. Motyvuotai išskirti ir išnagrinėti temos aspektai, atskleidžiamos jų sąsajos.
	6	Tema suprasta. Motyvuotai išskirti ir išnagrinėti temas aspektai, atskleidžiamos jų sąsajos.
	5	
	4	Tema suprasta. Motyvuotai išskirti temas aspektai, bet ne visi išnagrinėti.
	3	Tema suprasta iš dalies (per siaurai / per plačiai / ne visi aspektai motyvuotai išskirti ir išnagrinėti).
	2	
	1	Tema menkai suprasta (tik teksto fragmentai susiję su tema).
	0	Žr. pastabą.
Kūrinių analizė, interpretavimas	7	Privalomo ir kito (-ų) autoriaus (-ių) kūriny (-iai) pasirinkti tinkamai. Kūrinių interpretacija išsami, pagrįsta ne tik turinio analize, bet ir dėmesiu raiškai.
	6	Privalomo autoriaus (-ų) kūriniai pasirinkti tinkamai. Kūrinių interpretacija išsami, pagrįsta analize <i>arba</i> ne daugiau kaip 1 interpretavimo trūkumas / fakto klaida, nenaikinantys interpretacijos pagrįstumo.
	5	
	4	Privalomo autoriaus (-ų) kūriniai pasirinkti tinkamai. Kūrinių interpretacija pagrįsta, bet nepakankamai remiamasi kūrinio analize <i>arba</i> ne daugiau kaip 3 interpretavimo trūkumai / fakto klaidos.
	3	Pasirinkta tik vieno privalomo autoriaus kūriny (-iai) / ne visi kūriniai pasirinkti tinkamai. Kūrinių interpretacija paviršutiniška, bet yra analizės elementų <i>arba</i> ne daugiau kaip 4 interpretavimo trūkumai / fakto klaidos.
	2	
	1	Pasirinkta tik vieno privalomo autoriaus kūriny (-iai) / netinkamai pasirinkta kūriny (-iai). Bandoma interpretuoti kūrinius, bet didžiojoje teksto dalyje atpasakojamas siužetas <i>arba</i> ne daugiau kaip 6 interpretavimo trūkumai / fakto klaidos.
	0	Kūriniai neinterpretuojami, tik atpasakojamas siužetas / iškraipomas kūriny (-ių) turinys. (7 ir daugiau interpretavimo trūkumų / fakto klaidų.)
Struktūra	4	Pasirinkta ypač tinkama struktūra turiniui perteikti: tema plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiškiai suformuluota, idėjos perteikiamos puikiai komponuojant tekstą
	3	Pasirinkta tinkama struktūra turiniui perteikti: tema plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiškiai atskleista, įžanga motyvuota, baigiamosios išvados pagrįstos.
	2	Struktūra ne visai tinkama turiniui perteikti: tema iš esmės plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiški, įžanga turi trūkumų ar /ir baigiamosios išvados iš dalies pagrįstos.
	1	Struktūra mažai tinkama turiniui perteikti: temos plėtotei trūksta kryptingumo, pagrindinė mintis ne visai aiški, įžanga / baigiamosios išvados netinkamos.
	0	Struktūra netinkama turiniui perteikti: pagrindinė mintis neaiški, įžanga ir išvados netinkamos.
Rėmimasis kontekstu	3	Tikslingai ir tinkamai remiamasi kūrinių kontekstu.
	2	Ne visai tikslingai ir tinkamai remiamasi kūrinių kontekstu. (Ne daugiau kaip 1 fakto klaida.)
	1	Bandoma remtis kūrinių / kūriny kontekstu. / Kontekstas tik paminėtas. (Ne daugiau kaip 2 fakto klaidos.)
	0	Kontekstu remiamasi netinkamai / nesiremiamai. (3 ir daugiau fakto klaidų.)
Iš viso	21	

PASTABA. Nuliu visas rašinys vertinamas, jei neanalizuojama nė vieno iš privalomų autorių kūriny (-iai) arba rašinys parašytas savo sugalvota tema. Kitu atveju, už temos supratimo, kūrinių analizės, interpretavimo ir rėmimosi kontekstu kriterijus skyrus nulį, darbas toliau vertinamas pagal visus likusius kriterijus.

Samprotavimo rašinio

Aspektas	Taškai	Aprašai
Temos, problemas supratimas	7	Tema, problema suprastos, analizuojamos, apibendrinamos, vertinamos platesniame kultūriniame (literatūriniame) kontekste. Motyvuotai išskirti ir išnagrinėti aspektai, atskleidžiamos jų sąsajos.
	6	Tema, problema suprastos. Motyvuotai išskirti ir išnagrinėti aspektai, atskleidžiamos jų sąsajos.
	5	
	4	Tema, problema suprastos. Motyvuotai išskirti aspektai, bet ne visi išnagrinėti.
	3	Tema ir / ar problema suprastos iš dalies (per siaurai / per plačiai / ne visi aspektai motyvuotai išskirti ir išnagrinėti).
	2	
	1	Tema menkai suprasta (tik teksto fragmentai susiję su tema).
	0	Žr. pastabą.
Argumentavimas, pagrindimas	7	Argumentai tinkami, svarūs ir įtaigūs. Rašančiojo požiūris pagrįstas kultūrine (literatūrine) patirtimi. Kur dera, polemizuojama. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis.
	6	Argumentai tinkami, svarūs. Rašančiojo požiūris pagrįstas kultūrine (literatūrine) patirtimi. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis <i>arba</i> ne daugiau kaip 1 argumentavimo trūkumas / fakto klaida, nenaikinantys argumento svarumo.
	5	
	4	Argumentai tinkami, bet ne visi svarūs. Rašančiojo požiūris pagrįstas kultūrine (literatūrine) patirtimi. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis <i>arba</i> ne daugiau kaip 3 argumentavimo trūkumai / fakto klaidos.
	3	Ne visi argumentai tinkami ir svarūs. Rašančiojo požiūris iš dalies pagrįstas kultūrine (literatūrine) patirtimi <i>arba</i> ne daugiau kaip 4 argumentavimo trūkumai / fakto klaidos.
	2	
	1	Bandoma argumentuoti. Samprotavimas paviršutiniškas, dominuoja bendro pobūdžio aiškinimas <i>arba</i> ne daugiau kaip 6 argumentavimo trūkumai / fakto klaidos.
	0	Argumentai netinkami / neargumentuojama <i>arba</i> 7 ir daugiau argumentavimo trūkumų / fakto klaidų.
Struktūra	4	Pasirinkta ypač tinkama struktūra turiniui perteikti: tema plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiškiai suformuluota, idėjos perteikiamos puikiai komponuojant tekstą
	3	Pasirinkta tinkama struktūra turiniui perteikti: tema plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiškiai atskleista, įžanga motyvuota, baigiamosios išvados pagrįstos.
	2	Struktūra ne visai tinkama turiniui perteikti: tema iš esmės plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiški, įžanga turi trūkumų ar /ir baigiamosios išvados iš dalies pagrįstos.
	1	Struktūra mažai tinkama turiniui perteikti: temos plėtotei trūksta kryptingumo, pagrindinė mintis ne visai aiški, įžanga / baigiamosios išvados netinkamos.
	0	Struktūra netinkama turiniui perteikti: pagrindinė mintis neaiški, įžanga ir išvados netinkamos.
Rėmimasis privalomu autoriumi ir jo kontekstu	3	Tikslingai ir tinkamai remiamasi vieno iš nurodytų autorių kūrinio (-iais) ir kultūrinio / istorinio / biografinio kontekstu.
	2	Ne visai tikslingai ir tinkamai remiamasi vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais) ir kontekstu. / Tikslingai ir tinkamai remiamasi vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais), tačiau kultūrinis / istorinis / biografinis kontekstas ne visai tinkamas. (Ne daugiau kaip 1 fakto klaida.)
	1	Bandoma remtis vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais), tačiau ne visai tinkamai, kultūrinis / istorinis / biografinis kontekstas tik paminėtas. / Tikslingai ir tinkamai remiamasi vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais), tačiau kultūrinio / istorinio / biografinio kontekstu remiamasi netinkamai / nesiremiamai. (Ne daugiau kaip 2 fakto klaidos.)
	0	Bandoma remtis vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais), tačiau netinkamai įrodomo teiginio atžvilgiu. Kultūrinio / istorinio / biografinio kontekstu remiamasi netinkamai / nesiremiamai. / Privalomu autoriumi nesiremiamai (žr. pastabą).
Iš viso	21	

PASTABA. Nuliu visas rašinys vertinamas, jei nesiremiamai nė vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais) arba rašinys parašytas savo sugalvota tema. Kitu atveju, už temos supratimo, argumentavimo, pagrindimo ir rėmimosi privalomu autoriumi ir jo kontekstu kriterijus skyrus nulį, darbas toliau vertinamas pagal visus likusius kriterijus.

Žemiau lentelėse pateikiamas 2020 m. lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino turinio vertinimo aspektų taškų pasiskirstymas (proc.).

Temos, problemos supratimas

Kriterijaus taškai								Taškų vidurkis
0	1	2	3	4	5	6	7	
0,9	7,3	17,6	31,7	23,2	13,0	4,9	1,3	3,3

Kūrinių analizė, interpretavimas / Argumentavimas, pagrindimas

Kriterijaus taškai								Taškų vidurkis
0	1	2	3	4	5	6	7	
2,5	11,1	22,0	30,0	20,0	9,3	4,1	0,9	3,0

Struktūra

Kriterijaus taškai					Taškų vidurkis
0	1	2	3	4	
2,7	23,7	47,7	23,9	2,0	2,0

Rėmimasis kontekstu ar privalomu autoriumi ir jo kontekstu

Kriterijaus taškai				Taškų vidurkis
0	1	2	3	
11,2	46,7	31,2	10,9	1,4

II. KALBOS TAISYKINGUMO VERTINIMAS (38 taškai)
Mokykloms lietuvių mokomąja kalba

T	Gramatika ir leksika
9	0–1
8	2
7	3
6	4
5	5
4	6
3	7
2	8
1	9
0	10 ir daugiau

T	Rašyba
15	0–1
14	2
13	3
12	4
11	5
10	6
9	7
8	8
7	9
6	10
5	11
4	12
3	13
2	14
1	15
0	16 ir daugiau

T	Skyryba
14	0–1
13	2
12	3
11	4
10	5
9	6
8	7
7	8
6	9
5	10
4	11
3	12
2	13
1	14
0	15 ir daugiau

Mokykloms tautinės mažumos mokomąja kalba

T	Gramatika ir leksika
9	0–1
8	2
7	3
6	4–5
5	6–7
4	8–9
3	10–11
2	12–13
1	14
0	15 ir daugiau

T	Rašyba
15	0–1
14	2
13	3
12	4
11	5–6
10	7–8
9	9–10
8	11–12
7	13–14
6	15–16
5	17–18
4	19–20
3	21–22
2	23–24
1	25–26
0	27 ir daugiau

T	Skyryba
14	0–1
13	2
12	3
11	4
10	5
9	6
8	7
7	8
6	9
5	10
4	11
3	12
2	13
1	14
0	15 ir daugiau

Žemiau lentelėse pateikiamas 2020 m. lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino kalbos taisyklingumo vertinimo aspektų taškų pasiskirstymas (proc.).

Gramatika ir leksika

Kriterijaus taškai										Taškų vidurkis
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
6,9	2,6	4,3	5,9	8,5	10,6	13,1	14,6	15,4	17,9	5,8

Rašyba

Kriterijaus taškai																Taškų vidurkis
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
15,4	1,4	1,8	2,3	2,4	3,2	3,3	3,9	4,7	5,5	6,2	7,5	7,8	9,5	9,5	15,6	9,0

Skyryba

Kriterijaus taškai														Taškų vidurkis	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		14
23,5	3,6	4,0	4,5	5,0	5,5	5,4	5,8	6,1	6,4	6,6	6,3	5,8	5,3	6,3	6,1

III. TEKSTO RAIŠKOS VERTINIMAS (20 taškų)
Mokykloms lietuvių mokomąja kalba

Aspektai	Taškai	Aprašai
Teksto raiška, stilius, logika	20	Raiška atitinka rašymo situaciją ir žanrą. Tekstas stilistiškai vientisas. Rašoma aiškiai, tiksliai, sklandžiai, logiškai. Leksika tinkama. Minčių santykiams reikšti tinkamai ir tikslingai vartojamos įvairios sintaksinės struktūros. Yra 0–1 stiliaus, logikos trūkumas.
	19	2 trūkumai.
	18	3 trūkumai.
	17	4 trūkumai.
	16	5 trūkumai.
	15	6 trūkumai.
	14	7 trūkumai.
	13	8 trūkumai.
	12	9 trūkumai.
	11	10 trūkumų.
	10	11 trūkumų.
	9	12 trūkumų.
	8	13 trūkumų.
	7	14 trūkumų.
	6	15 trūkumų.
	5	16 trūkumų.
	4	17 trūkumų.
	3	18 trūkumų.
	2	19 trūkumų.
	1	20 trūkumų.
0	21 ir daugiau trūkumų.	

Mokykloms tautinės mažumos mokomąja kalba

Aspektai	Taškai	Aprašai
Teksto raiška, stilius, logika	20	Raiška atitinka rašymo situaciją ir žanrą. Tekstas stilistiškai vientisas. Rašoma aiškiai, tiksliai, sklandžiai, logiškai. Leksika tinkama. Minčių santykiams reikšti tinkamai ir tikslingai vartojamos įvairios sintaksinės struktūros. Yra 0–1 stiliaus, logikos trūkumas.
	19	2 trūkumai.
	18	3–4 trūkumai.
	17	5 trūkumai.
	16	6 trūkumai.
	15	7–8 trūkumai.
	14	9 trūkumų.
	13	10 trūkumų.
	12	11 trūkumų.
	11	12 trūkumų.
	10	13 trūkumų.
	9	14 trūkumų.
	8	15 trūkumų.
	7	16 trūkumų.
	6	17 trūkumų.
	5	18 trūkumų.
	4	19 trūkumų.
	3	20 trūkumų.
	2	21–23 trūkumai.
	1	24–28 trūkumai.
0	29 ir daugiau trūkumų.	

Žemiau lentelėje pateikiamas 2020 m. lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino teksto raiškos, stiliaus, logikos taškų pasiskirstymas (proc.).

Teksto raiška, stilius, logika

Kriterijaus taškai	Kandidatų dalis (proc.)
0	1,9
1	0,5
2	0,8
3	1,0
4	1,5
5	2,3
6	2,8
7	3,6
8	4,3
9	5,5
10	6,4
11	6,9
12	7,8
13	8,3
14	8,7
15	8,7
16	7,8
17	7,1
18	6,3
19	4,5
20	3,4
Taškų vidurkis	12,5

Jeigu kandidatas parašė mažiau nei 500 žodžių, už kiekvienus 30 trūkstančių žodžių atimama po 1 tašką iš bendro įvertinimo.

Trūkstančių žodžių skaičius	Atimami taškai
11–40	1
41–70	2
71–100	3
101–130	4
131–160	5
161–190	6
191–220	7
221–250	8

Neparašiusio 250 žodžių kandidato darbas vertinamas tik turinio aspektu. Už kitus kriterijus taškai neskiriami.

Žemiau lentelėje pateikiamas 2020 m. lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino kandidatų, iš kurių bendro įvertinimo buvo atimami taškai už trūkstančius žodžius, skaičius ir atimamų taškų pasiskirstymas.

Atimami taškai	Kandidatų sk.	Proc. nuo visų kandidatų	Proc. nuo kandidatų kuriems atimami taškai
1	761	4,48	44,24
2	406	2,39	23,60
3	244	1,44	14,19
4	116	0,68	6,74
5	74	0,44	4,30
6	64	0,38	3,72
7	38	0,22	2,21
8	17	0,10	0,99
Iš viso	1720	10,14	100